de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 9 — 27 FEBRUARI 1954

De tweeling

En dit is voor mijn twee neefjes," zei oom Bart met een geheimzinnig gezicht. Hij zette een doos op tafel; een stevig dichtgebonden doos met twee gaatjes in het deksel.

„Voorzichtig," waarschuwde oom. „Het leeft...."

Joop peuterde het touwtje los en Sjef duwde de doos bijna plat van pure nieuwsgierigheid. Het deksel ging een eindje open.

„Pas op," lachte oom Bart.

„O!" Sjef zette grote ogen op. „Duiven! Wat leuk, oom! Dank u wel!"

„Voor wie zijn ze eigenlijk, oom?" wilde Joop weten. „Voor mij of voor Sjef?"

„Voor Sjef of voor mij," verbeterde oom. „Nee, voor jullie allebei natuurlijk; je zou er ook ieder een kunnen uitzoeken."

„Dan neem ik die met dat zwarte vlekje op zijn kop," koos Sjef.

„En ik die met die veertjes op zijn poten," zei Joop haastig. „Maar...." en hij keek zijn broer nadenkend aan, „we hebben geen hok."

Sjef wist raad. „In de kelder staat een grote lege kist. We timmeren er gaas voor en we maken er een deurtje in."

„Jullie doen maar," knikte oom Bart. „Over een paar weken zijn ze wel gewend; dan kun je ze uit laten vliegen en dan komen ze vanzelf weer terug."

Maar na enkele dagen begon de lijdensweg met de duiven. O, de tweelingen vonden ze wel aardig, alleen.... 't bracht nogal wat werk mee. Vader had geholpen om de kist te vertimmeren tot een heel bruikbare kooi; dat was dus in orde. Maar die kooi moest geregeld worden schoongemaakt en de dieren dienden een paar keer per dag verzorgd te worden met voer en fris drinkwater.... Joop dacht: dat kon Sjef eigenlijk best doen! En Sjef meende: dat is nou juist iets voor Joop. En op die manier deden ze het geen van beiden.

„Heb je voor je duiven gezorgd?" vroeg vader dan. Joop keek Sjef aan en Sjef keek Joop aan en dan wisten ze het wel. Dan wist vader het ook wel.

„Dus niet!" Vader zei het niet bepaald vriendelijk. „Jullie zijn anders toch wel groot genoeg om te zorgen dat je dieren niets te kort komen!"

„Maar we hebben toch niet om duiven gevraagd," waagde Joop een keer te zeggen. Toen kreeg hij van vader zo'n ongenadig standje over die onbeleefde opmerking, dat hij vier dagen achter elkaar heel secuur het hok schoonmaakte en de duiven voerde.

Vader begon te geloven, dat ze er nu aardigheid in kregen.

„Zie je wel, jongens," zei hij tevreden. „Ik wist wel dat jullie het zouden klaarspelen."

Maar vader had niet gehoord, dat de broers tegen elkaar mopperden over dat gedoe met die beesten. Hoe het kwam weet ik niet, maar ze hadden er nu eenmaal geen plezier in. Dat was natuurlijk erg jammer, ook al voor die goeie oom, die echt meende, dat hij zijn neefjes met zijn cadeautje veel genoegen had gedaan.

De jongens op school wisten natuurlijk ook van dat duivendrama en ze vonden het eigenlijk nogal dom van Joop en Sjef, want welke jongen heeft er nu niet graag duiven!

„Jullie hebben makkelijk praten," bromde Joop. „Jullie hoeven niet de hele dag achter die beesten aan te sjouwen met voer en water."

Kees Kobussen, die naast Joop zat, had veel zin in de dieren. „Zeg, Joop," stelde hij voor, „ruilen? Ik jouw duiven en jij mijn stoommachientje?"

Daar had Joop wel oren naar, maar Sjef wou er niets van weten. „Je lijkt wel gek," zei hij nijdig. „Denk je dat vader zo iets goedvindt?" Maar Joop wou niet luisteren. „Dan ruil ik mijn duif alleen, laat die van jou maar zitten." En met Kees sprak hij af, dat die de volgende middag maar met zijn stoommachientje moest komen. Dat beloofde Kees.

Ze stonden voor het hok en Kees bewonderde de duiven, Joop bestudeerde het stoommachientje, dat niet bepaald nieuw meer was. Vader kwam ook eens kijken.

„Zo, Kees. Wilden jullie de stoommachine eens laten werken? Voorzichtig, hoor."

„Ja, meneer," zei Kees. „Maar ik heb hem eigenlijk niet meegebracht om mee te spelen, ziet u!"

„O nee?" vroeg vader.

Joop probeerde Kees een seintje te geven, dat hij zijn mond moest houden, maar Kees had het niet in de gaten.

„Nee, meneer," praatte hij door. „Joop wou zijn duif voor mijn stoommachientje ruilen, ziet u."

„Dat zie ik," zei vader. „En het spijt me voor jou, Kees, maar dat gaat niet door."

„O...." Kees werd er een beetje verlegen van en toen hij Joop's nijdige gezicht zag, begreep hij dat zijn vriendje die ruil stiekum op touw had gezet. „Eh.... dan.... ....dan ga ik maar, meneer...."

Vader knikte Kees vriendelijk goedendag, maar Joop kreeg de volle lading. En als vader eenmaal begon....

„En nou pak jij aanstaande Zondag je fiets," besloot vader, „en je brengt die duif maar eens netjes naar oom Bart terug."

Oef. Daar stond Joop.

„En wat moet ik dan tegen oom Bart zeggen?" vroeg hij bang.

„Dat zoek je zelf maar uit, als je er maar voor zorgt, dat je je oom geen leugens op de mouw speldt. Begrepen?"

en de duiven

door

W. J. Verbeeten

Of Joop het begrepen had! En hij zat er maar wat lelijk mee in zijn maag.... Bij zijn broer vond hij ook al niet veel troost. „Had je maar niet zo stom moeten zijn," meende Sjef. „Ik heb je gewaarschuwd, en jij wist ook best, dat vader van zo iets niet wil horen."

Joop piekerde zich suf of er niets aan te doen zou zijn. Hij probeerde nog of hij het vonnis niet ongedaan kon maken door te beloven, dat hij voortaan heus heel erg goed voor de duiven zou zorgen. Maar die vlieger ging niet op. „Dat heb je al eens eerder beloofd," sneed vader af. „En je weet wat er van terechtgekomen is. Het blijft bij wat ik gezegd heb. Uit."

Maar toch liep het heel anders.

Zondagmorgen stond Joop op en toen hij dacht aan het akelige karweitje, dat hem die dag wachtte, trok hij al een lang gezicht. „Mag Sjef mee naar.... naar oom Bart, vader?" probeerde hij.

„Nee, vrind, je knapt het maar helemaal alleen op."

Sjef kwam haastig binnenhollen. „Vader...." hijgde hij, „O, vader.... Joop.... de duiven.... zijn.... zijn weg!"

Vaders gezicht werd een groot vraagteken, toen keek hij boos naar Joop. Maar Joop keek zo eerlijk geschrokken, dat vader wel begreep, dat dit toch geen ondeugende streek van zijn zoon kon zijn.

„De kooi staat open," vertelde Sjef. „Zou de kat van de buren de duiven hebben opgegeten?"

„Lag er bloed in de kooi en veren?" vroeg vader. Ze gingen samen kijken, nee, er waren geen sporen van een kattenmisdaad. Vader vond de oplossing: het werveltje, dat het klepdeurtje tegenhield, was gebroken en toen was het deurtje natuurlijk opengeklapt. „Iemand moet er tegen gestoten hebben," meende vader. „Maar wie?"

„O gunst," schrok Mien toen ze het hoorde. „Ik heb gisteravond in het donker het stoepje nog even geveegd en toen stootte de bezem ergens tegenaan, dat voelde ik wel. Maar ik had toch helemaal niet in de gaten, dat het tegen het duivenhok kon zijn."

Enfin, het was natuurlijk allemaal erg jammer, maar er viel niets aan te doen.

„Hoef ik nu niet naar oom Bart?" pleitte Joop.

„Hm," peinsde vader. „Jawel, jongen, daar kom je niet langs. Maar Sjef kan meegaan als hij wil."

Juist toen ze na het middageten hun fietsen uit het schuurtje reden, zagen de twee broers oom Bart met zijn motor de achtertuin insturen.

„Hé, Bart," groette vader verrast.

„Hallo, Gijs," knikte oom Bart vrolijk. „Dag, jongens." Hij trok zijn handschoenen uit en knoopte zijn leren jas los. „Jullie hebben niet veel plezier gehad van mijn duiven, hè?"

Joop en Sjef keken verbaasd en geschrokken. Hoe wist oom Bart dat nou allemaal?

„Daarom kom ik hier," ging oom door. „Want een paar uur geleden vond ik allebei de beesten weer netjes op mijn til, ze waren blijkbaar al te oud om nog te wennen hier."

„Gelukkig," zuchtte Joop, per ongeluk een beetje te hard. Oom Bart hoorde het.

„Was je zo ongerust over je duiven, jong?"

„Nee...." aarzelde Joop. „Het was omdat...." en toen biechtte hij eerlijk op.

Oom Bart grinnikte zachtjes, toen zijn neefje het hele verhaal had verteld. „Nou, nou!" zei hij, „ik wist niet dat ik jullie zo'n hoop last bezorgde met twee doodonschuldige duiven. Je hebt ze zeker liever niet meer terug, wel?"

Joop zei zachtjes: „Nee, oom, liever niet." En hij keek van opzij naar vader, of die niet boos zou zijn, omdat hij dat zo maar zei.

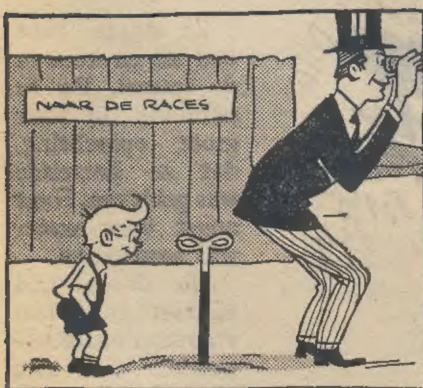
„Dat snap ik," lachte oom. „Ik heb ze dan ook maar netjes thuisgelaten. En in plaats daarvan, Gijs, heb ik dat koppeltje Angorakonijnen voor je meegebracht, die jij zo aardig vond."

Je kon zien dat vader in zijn schik was. Maar Joop en Sjef waren het ook, vooral, omdat het duivendrama nu zo fijn was opgelost.

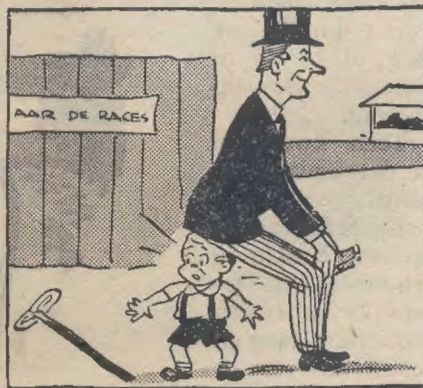
„Dan zullen wij helpen, vader, om de konijnenhokken schoon te maken," beloofde Joop.

Vader lachte. „Als je maar niet probeert om ze te verruilen tegen stoommachines," plaagde hij.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Het meisje, dat bang was voor water

door
Jane Heiloo

„Annemieke, ben je al wakker?" vroeg moeder, terwijl ze haar hoofd om de deur van Annemieke's slaapkamertje stak.

Dat opstaan was niet het allerergste, vond Annemieke. Maar het wassen vond ze iets verschrikkelijks.

Ze was nu zeven jaar. Toen ze een baby was, had ze altijd vreselijk geschreeuwd als ze werd gewassen. Nu was ze een meisje van zeven jaar, maar ze had nog altijd een vreselijke hekel aan water.

Als moeder er niet op lette, waste ze zich het liefste maar niet.

Moeder hield er echter trouw een oogje op, dat dit wél gebeurde.

„Was ik maar een nikkertje," zuchtte Annemieke wel eens, „dan behoefde ik me nooit te wassen."

Dat domme meisje dacht zeker, dat nikkertjes zich niet behoeven te wassen, omdat ze zwart zien.

Maar daarin vergiste ze zich toch.

Het was bedtijd.

„Annemieke, je moet gaan slapen," zei moeder. De dag was vlug voorbijgegaan.

Annemieke vond het erg prettig op school. Ze deed goed haar best. En als je met plezier leerde en naar school ging, duurde een dag niet lang. Ze stond op om naar bed te gaan en kuste haar moeder goedenacht.

Het duurde niet lang, of ze lag in haar bedje. Ze sliep spoedig.

Toen kwam ze in dromenland terecht.

Ze zat heel alleen op een bankje in een groot park. Opeens kwam er een grote windvlaag en een elfje streek voor haar voeten neer.

„Ben jij niet Annemieke?" vroeg het. „Ik heb je gisteren horen zeggen, dat je zo graag een nikkertje wilde zijn. Met mijn toverstokje zal ik je aanraken, dan zul je veranderen in een nikkertje."

Voordat Annemieke het wist, was ze in een nikkertje veranderd, met een donker kroeskopje. Het huilen stond haar nader dan het lachen. Ze had zo dikwijls de wens geuit, dat ze een nikkertje wilde zijn, omdat ze dacht, dat ze zich dan nooit meer behoefde te wassen.

Nu ze een nikkertje was, verlangde ze er echter naar om een blanke huid te hebben. Maar dat zou niet gemakkelijk gaan, want het elfje was nergens te zien. Grote tranen liepen Annemieke over de wangen. Plotseling begon het te regenen.

Fijn, dacht ze, als ik de regendruppels op mijn gezicht krijg, wordt het vanzelf weer blank. Daarom bleef ze heel lang in de regen staan. Ze had een zakdoekje bij zich. Het werd erg nat, want het begon steeds heviger te regenen. Met het zakdoekje wreef ze langs haar gezicht.

Maar ze ontdekte, dat haar zwarte huid niet afgaf. Nu wist ze dat nikkertjes zich net zo goed moesten wassen als blanke mensenkinderen.

„Was ik maar weer blank," zuchtte ze.

Het hield op met regenen. De zon kwam te voorschijn. Plotseling was het elfje er weer.

„En Annemieke, vond je het prettig om een nikkertje te zijn?" vroeg het.

„Ik zou zo graag weer blank willen zijn," zei Annemieke.

„Nu," zei het elfje, „dat kan. Jij dacht, dat nikkertjes zich niet behoeven te wassen, maar nu heb je gezien, dat dit wel het geval is. En als jij je dagelijks niet goed wast, ga je op de duur ook zwart zien. Denk daaraan, meisje!"

Toen nam het elfje een toverstokje, waarmee het Annemieke heel even aanraakte.

Op hetzelfde moment ontwaakte ze uit haar droom.

Ze stapte haar bed uit en keek in de spiegel. En ze ontdekte tot haar grote opluchting, dat ze hetzelfde was gebleven. Haar angst voor water was verdwenen.

Die droom had haar iets geleerd en voortaan waste Annemieke zich met plezier.

Pech

Koning Winter zat verslagen
In zijn mooie ijspaleis.
Hij keek somber en diep-treurig
En was danig van de wijs.

D'oorzaak van het somber kijken
En het koninklijk verdriet?
Koning Winter wou maar winter,
En het winterde maar niet.

Er was een van zijn ministers,
Naam'lijk die van Sneeuw en IJs,
Vele maanden reeds geleden
Vertrokken voor 'n grote reis.

't Doel van de ministerreis lag
Ergens in 't Noordpoolgebied.
Sneeuw en ijs moest hij bestellen,
Sneeuw en ijs en anders niet.

„Ik wil heel goed gaan regeren,
En deez' winter wordt heel streng.
Bergen sneeuw en veel sterk ijs, is 't,
Wat 'k dit jaar de mensen breng."

Zo sprak onze koning Winter,
En hij keek tevree in 't rond.
De minister schudde handen,
En vertrok daarna terstond.

De minister wou zijn plicht doen
En dacht: Ik ben zo terug.
Eventjes maar naar de Noordpool,
Daarna weer naar huis, heel vlug.

Maar zijn arreslee bleef steken,
Had te kampen met veel pech.
En in plaats van enk'le dagen
Bleef hij weken onderweg.

En de koning bleef maar wachten,
En dacht: Dat is toch wel bar!
't Is geen winter, 't lijkt wel lente,
Alles loopt hier in de war.

Ik kan heel nog niet regeren,
Want ik heb geen sneeuw en ijs.
Nimmer nog bleef mijn minister,
Zo lang weg van zulk een reis.

Daarom was de koning somber,
En hij zuchtte met een geeuw:
„Ik zal 't dit jaar moeten stellen
Zonder ijs en zonder sneeuw."

't Werd dat jaar helaas geen winter,
De minister kwam te laat.
En het beetje sneeuw, dat viel, was
Zo verdwenen van de straat.

Komt ook dit jaar laat de winter,
Is er heel geen sneeuw of ijs,
Weten jullie: De minister
Heeft weer pech gehad op reis.

A. van Vlaardingen

DE TWEE AVONTURIERS

Twee mannen waren op zoek naar avonturen. Ze kwamen bij een bord en daarop stond het volgende te lezen: „Denk dat die stroom een beekje is. Zwem naar de overkant en draag de stenen olifant die er staat tot bovenop de berg. Daar wacht uw beloning."

„Jawel," zei de ene man, „wie weet hoe diep die stroom is en ik zie me al met een olifant op mijn rug naar de top van die berg lopen. Ik gun je de kans, vriend, maar ik ga terug."

De andere avonturier wachtte totdat zijn makker verdwenen was.

Kom, dacht hij, wie niet waagt, die niet wint. Wat hier op dit bord staat is wellicht een grap, maar dat zie ik wel, als ik aan de overkant ben. En hij sprong in de stroom en zwom uit alle macht naar de andere oever. Het was ver en zwaar, maar hij kwam er. En hij vond er de stenen olifant, die hij op zijn schouders nam en tot bovenop die berg droeg.

Het duurde niet lang, of hij werd omringd door een grote menigte, die zich voor hem in het stof wierp en hem tot koning uitriep.

„Het is vreemd," zei de avonturier, „maar zo zie je, dat je toch nooit te lang moet bedisselen en redeneren over wat je te doen staat. Je moet toch ook een tikje durf tonen en op een bepaald ogenblik kunnen zeggen: Vooruit, ik doe het en daarmee uit."

Inderdaad: zonder durf en zonder „*doen*" kom je ook nergens terecht.

L E E R R IJ K E   L E S S E N

OVERWINTERING VAN PLANTEN EN DIEREN

WINTERKNOPPEN en WINTERSLAAP

Voordat de winter begint, maakt de gehele natuur zich gereed voor de lage temperatuur, die komen gaat. En dit geschiedt op een wijze, waarover we dikwijls zeer verwonderd staan.

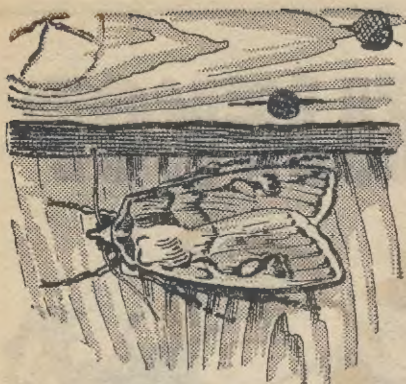
Op heel veel plaatsen treffen we hierbij een prachtige doelmatigheid aan, maar soms ook lijkt het, alsof de natuur in het geheel geen voorzorgsmaatregelen neemt. Maar ondanks deze slechte zorgen gaat het toch goed.

De winterknoppen

Zo zien we aan bomen en struiken de winterknoppen, waaruit het volgend voorjaar weer bladeren en bloemen zullen spruiten. Deze knoppen worden al in de zomer gevormd en worden duidelijk zichtbaar als de bladeren zijn gevallen. Hier en daar zien we prachtige beschermingsmiddelen tegen de vorst, maar in het algemeen zijn de knoppen uiterst eenvoudig van inrichting. En toch houden ze het uit. Denk bijvoorbeeld aan de knoppen van een lindeboom, waarvan de inwendige tere delen slechts beschermd zijn door enkele dunne knopschubben.

Men moet hierbij bedenken, dat de bladeren en bloemen, die het volgend jaar op de boom zullen prijken, reeds in de winter in de knoppen aanwezig zijn, zij het dan in het begin van ontwikkeling.

Een prachtig voorbeeld levert ook de kastanjeboom.

Elke knop telt niet minder dan zeventien beschermende schubben en de buitenste hiervan zijn sterk gevernist en van pek voorzien. Dit vernis houdt het vocht van buiten tegen.

Elke knop omsluit vier keurig opgevouwen blaadjes. Peuter er maar eens eentje los. Je ziet dan de kleine blaadjes en knopjes zitten, keurig opgevouwen. Alles is nog minimaal klein, maar vooral met een vergrootglas kan je het allemaal prachtig bekijken. Alle blaadjes en knoppen liggen opgeborgen in een beschuttend dons, als een kleine baby in zijn wiegje.

Ja, dergelijke knoppen kunnen tegen een stootje, maar in het voorjaar moet de kastanjeboom ook een feest van bloemen worden, één groot boeket van witte of rose bloeiende kandelaars en zachtgroene bladeren.

Maar ook andere knoppen kunnen er tegen. Bekijk de knoppen van de walnoot, die slechts twee schubben tellen, of de zwarte knoppen van de es, die twee aan twee in paren langs de twijgen staan. Ook de laatste moet je eens met een vergrootglas bekijken, want ook hier heeft de natuur goed gezorgd. Die zwartheid van de knoppen, die een duidelijk kenmerk vormen voor de els, wordt veroorzaakt door een groot aantal plat liggende haartjes, die een donker hars bevatten.

De dierenwereld

Ook in de dierenwereld zien we velerlei beschermingsmiddelen tegen de winterkoude.

De meest radicale vorm is wel het sterven van een groot aantal insecten. Wat zou er van moeten komen, als alle insecten bleven leven, vooral de vele schadelijke insecten? Hun aantal zou ook veel te groot worden en ze zouden elkanders doodsvijanden worden.

Maar ze sterven niet allemaal. Van elke soort blijven er een aantal in leven.

Jullie weten nu zo langzamerhand wel, dat de insecten, bijvoorbeeld de vlinders, eieren leggen; hieruit komen de larven — bij een vlinder de rups — die zich inpoppen, en hieruit komen weer de volledige insecten.

Op deze vier manieren, dus als volledig insect, of als ei, of als larve, of als pop kunnen de insecten overblijven.

De wespenprinses zoekt een mooi droog plaatsje op. Vooral vocht is haar dodelijke vijand. Tegen de koude kan ze wel.

Haar lichaamstemperatuur daalt en stijgt met die van haar omgeving en als het maar niet te koud wordt, blijft de wesp in een soort verstijfde toestand de winter over. Als in het voorjaar de zon weer schijnt, wordt ook haar lichaampje weer warmer en komt ze te voorschijn, om een nieuwe wespenkolonie te stichten.

Andere insecten, zoals de bijen, slaan een wintervoorraad op en leven rustig in de korf of kast tot het weer lente wordt. De vlinders kunnen overblijven in ei- of poptoestand en de meikevers kruipen diep in de grond of overwinteren als larve of pop.

Zo zien we alleen reeds bij de insecten vele vormen van overwinteren.

De volgende keer wil ik nog een en ander vertellen over grotere dieren.

J. B. M. v. d. Belt

DITJES en DATJES

De zwaarste kanjer, die een hengelaar ooit aan zijn haak sloeg, was een haai, die op 12 Mei 1941 in de Australische wateren werd gevangen. Hij mat 4.20 m en woog niet minder dan 1.919 pond.

Het woord „chauffeur", waarmee men tegenwoordig de personen aanduidt, die achter het stuur van een auto zitten, is eigenlijk het Franse woord voor „stoker". Met die naam duidde men vroeger in werkelijkheid stokers aan, want de eerste, dat wil zeggen vroegere, vierwielige wagens werden met kolen gestookt. Nu niet meer natuurlijk, maar de naam voor de bestuurder van zo'n wagen is gebleven.

Je hebt misschien wel eens iemand zien flauwvallen? Dat kan ook met dieren gebeuren. Er zijn sommige geitensoorten, die zo nerveus zijn, dat zij onmiddellijk van hun stokje gaan, als ze opgeschrikt worden door een hevig en plotseling lawaai.

KIT KARSON en de STIJFKOP

IN DE GOEDE OUDE TIJD, TOEN MANNEN EN VROUWEN HET GEBIED IN AMERIKA GINGEN ONTGINNEN, HEEFT KIT KARSON HEEL WAT KARAVANEN HUIFKARREN BEGELEID, WAARIN DIE MOEDIGE MENSEN OP WEG TROKKEN. DAT WAS GEVAARLIJK WERK, WANT DE INDIANEN DIE DAAR WOONDEN, PACHTEN ER NIET OVER MET DE BLANKEN SAMEN TE WERKEN EN OVERAL VIELEN ZIJ MET HUN GIFTIGE PIJLEN DE KARAVANEN AAN EN DOODDEN DE MANNEN, VROUWEN EN KINDEREN DIE ER IN VERVOERD WERDEN. MAAR HET WAREN ONVERZETTELIJKE MENSEN, DIE PIONIERS, ZOALS ZIJ ZICH NOEMDEN. SOMS WAREN ZIJ WEL WAT AL TE STOUTMOEDIG, ZOALS DIE OUDE KAPITEIN JOB BEELY, EEN ECHTE STIJFKOP.

GELUKKIG VOOR KAPITEIN BEELY, BLEKEN DE INDIANEN NIET ANDERS TE ZIJN DAN EEN PATROUILLE SOLDATEN ONDER BEVEL VAN MAJOOR UNT EN KIT KARSON WAS ER OOK BIJ!

De grootste leugenaar

Zelden heeft Babbaldonië een vreemder vorst gehad dan koning Twibbel, wiens regering tweeduizendvierhonderddrieëntachtig jaar geleden een aanvang nam.

Hij was een heel klein mannetje met een lange, witte baard, die hem tot over zijn knieën hing. Hij at nooit iets anders dan witte bonen met spek en hij was kinderlijk dol op schoenenpoetsen en iedereen in het paleis was daarom wettelijk verplicht zijn schoenen uitsluitend en alleen door de koning zelf te laten poetsen, zodat de koning nooit gebrek aan materiaal voor zijn geliefkoosd tijdverdrijf had. Hij deed eigenlijk slechts één ding liever dan schoenenpoetsen en dat was liegen. Hij was werkelijk een hartstochtelijk leugenaar en het kwam wel voor, dat hij een hele dag lang geen enkele maal de waarheid zei. Nu moet je echter niet denken, dat de koning echt oneerlijk was. Nee, hij loog altijd zo, dat iedereen kon begrijpen, dat hij de waarheid niet sprak. Hij had het liegen tot een kunst verheven, maar wanneer iemand hem een leugen vertelde, die alleen ten doel had, de verteller uit een of andere nare situatie te redden, werd hij heel boos. Alleen heel fantastische leugens konden in zijn ogen genade vinden en hij zei altijd, dat alleen heel verstandige en goede mensen werkelijk knappe leugens konden verzinnen.

De inwoners van Babbaldonië waren dan ook niet eens zo erg verbaasd toen zij op zekere dag op de hoeken van de straten grote plakkaten zagen, waarop het volgende stond geschreven:

Kennisgeving:

Prinses Tilia wordt 14 Juli aanstaande achttien jaar en volgens de Babbaldonische wet moet zij zes maanden na die datum in het huwelijk treden. Om te zorgen, dat zij met de juiste man trouwt, zal haar hand worden geschonken aan diegene, die bewijst, dat hij beter kan liegen dan de koning. Gegadigden kunnen proeven van bekwaamheid afleggen, te beginnen op 1 Juli des ochtends om tien uur. Koning Twibbel zelf zal scheidsrechter zijn.

De Regering

....iedereen in het paleis was daarom wettelijk verplicht zijn schoenen uitsluitend en alleen door de koning zelf te laten poetsen.

Op 1 Juli was het des morgens om zes uur al een drukte van belang voor de paleispoort. Honderden mensen stonden te wachten om toch maar vooral bij de eersten te zijn, die de koning wilden bewijzen, dat zij nog veel beter konden liegen dan hij. Sommigen probeerden de wachters om te kopen om hen vast binnen te laten, maar die stoere kerels waren onverbiddelijk en wachtten tot het precies tien uur was voordat zij de eerste gegadigde in de troonzaal binnenlieten. In die zaal zat de koning op zijn troon; tegenover hem stond een kleine stoel, waarop de mannen, die met leugens zouden proberen de hand van de prinses te winnen, plaats moesten nemen. Die eerste man was een sprookjesverteller, die de mensen met zijn fantastische verhalen altijd had weten te boeien en daarom dacht, dat hij nu wel een goede kans zou maken. Zodra hij een buiging voor de koning had gemaakt en was gaan zitten, zei hij op geheimzinnige toon: „Eindelijk zult u het weten en u zult de eerste zijn, want ik heb het nog aan niemand verteld. Luister goed en verbaas u: de wereld is rond! Eens ben ik Babbaldonië oostwaarts uitgereisd en nadat ik jarenlang steeds in dezelfde richting was voortgetrokken, kwam ik Babbaldonië in het westen weer binnen."

„Belachelijk," zei de koning. „Noem je dat een goede leugen? Ik zou precies even goed liegen als ik zei, dat de wereld vierkant was en dat ik over vier hoeken had moeten klimmen om hem rond te reizen. Nee, man, voor zo'n leugen geef ik de hand van mijn dochter niet weg. Verdwijn maar gauw."

van Babbaldonië

„Ik heb eens aan een hardrijwedstrijd op kamelen deelgenomen en toen van mezelf verloren," zei de volgende candidaat. „Ik had alle andere deelnemers al ver achter mij gelaten, toen ik plotseling toch weer iemand voor mij zag rijden. Ik reed wat ik kon, maar ik kon hem niet inhalen en ik verloor de wedstrijd. En wat bleek nu het geval te zijn? Ik had zo hard gereden, dat ik me zelf had ingehaald."

„Niet onaardig," gaf de koning toe. „Maar mij is hetzelfde eens overkomen. Ik haalde mijzelf ook in en mijn kameel werd zo woedend, dat hij achter was gekomen, dat hij zichzelf weer inhaalde en zichzelf opvrat. Nee, man, als je mij in het liegen wilt verslaan, moet je vroeger opstaan. De volgende!"

Die volgende was een klein, bedeesd mannetje. „Sire," zei hij, „als ik mijn oor op de grond leg, kan ik het gras horen groeien, als ik mijn ogen wijd opensper, kan ik over de horizon kijken, als ik snuif, kan ik de sterren ruiken en als ik mijn mond opendoe, proef ik de kaas, die ze in Nederland maken, zo fijn is mijn smaak."

„Ach, ga weg," riep de koning boos. „Dat zijn allemaal verhalen, waarvan niemand na kan gaan of ze waar zijn. Wie weet kun je die dingen inderdaad. De volgende!"

„Sire," zei de volgende, „ik ben een arm man en toen ik van plan was te gaan trouwen, vroeg ik mij af hoe ik in de winter hout zou kunnen kopen om mijn huis te verwarmen. Ik heb daar lang en diep over nagedacht en ik heb toen een oplossing gevonden. Ik ben op een stuk land gaan zitten en ik heb net zo lang gewacht totdat daar de bliksem eens insloeg. Op het ogenblik, dat een bliksemstraal de grond raakte, heb ik hem met behulp van een hamer en een paar spijkers goed vastgeslagen, zodat hij niet meer weg kon. Daarna heb ik mijn huis om die bliksemstraal gebouwd en daardoor is het in mijn huis nooit koud, want zo'n ding geeft een geweldige warmte."

„En hoe lang heb je moeten wachten voordat de bliksem vlak bij je insloeg?" vroeg de koning.

„Twee jaar, sire."

„Zie je wel, dat je toch eigenlijk een sufferd bent geweest," zei de koning. „Je had je huis direct al kunnen bouwen. Je had het alleen op wieltjes moeten zetten, zodat je het kon rollen en als je dan de bliksem ergens had zien aankomen, had je het huis er vlug heengebracht en de bliksem in de schoorsteen opgevangen. Je ziet, ik had die leugen nog mooier kunnen maken en je krijgt mijn dochter dus niet."

En zo ging het maar door. De koning kon geen leugen horen, of hij kon het zelf nog sterker vertellen. Hij werd er een beetje moedeloos van. „Even rusten," zei hij, nadat hij weer een bijzonder flauwe leugen had aangehoord. „Ribbel," zei hij tegen een bediende, „roep mijn dochter Tilia en mijn secretaris Tarda, dan kunnen wij samen koffie drinken."

door Iris

„Gaat het niet zo best, vader?" vroeg Tilia toen zij binnenkwam en haar vader met een gezicht als van ouwe lappen zag zitten. „Nou, dan hebt u uw verdiende loon, want ik vind het maar gek, dat iemand zijn dochter aan de beste leugenaar van het land geeft. Vind je ook niet, Tarda?"

„Het is niet aan mij om de handelingen van de koning te beoordelen," zei Tarda, een lange, slanke jongeman.

„Goed gesproken," zei de koning. „Jij bent zo dom nog niet, Tarda. Zeg, weet je wat, jullie moesten mij maar eigenlijk gezelschap blijven houden en mij helpen al die leugens te beoordelen. Maar eerst een kopje koffie, daar snak ik naar."

Na de koffie ging het aanhoren van de leugenaars weer verder. De eerste was nu een koopman, die met zijn leugens al talloze mensen had bedrogen. Ditmaal zei hij: „Koning, ik heb thuis een klok, u weet wel, zo'n pendule, die je op de schoorsteen zet. Welnu, dat is een ontzettend oude klok, zo oud, dat niemand meer weet wanneer hij is gemaakt. Aan de zijkanten zitten twee gaten in het hout en weet u hoe dat komt? Nou, doordat de klepel voortdurend heen en weer slingert, wordt de lucht in die klok natuurlijk steeds in beweging gebracht. Zij strijkt dan langs de twee kanten en door die wrijving zijn die kanten helemaal uitgesleten. Vindt u dat niet sterk?"

„Ja, dat is wel sterk," zei de koning, „maar ik heb een klok, waar precies hetzelfde mee is gebeurd. En het gekke is, dat er in die klok helemaal geen klepel hangt."

En zo ging het maar door, urenlang. De koning bleek telkens weer de beste leugenaar te zijn. En zo kwam het ogenblik, waarop de kamerwacht binnenkwam en zei: „Sire, er is niemand meer, die u vandaag wil komen voorliegen."

„Goed," zuchtte de koning, „dan gaan wij morgen maar weer verder. Maar ik wilde wel, dat ik hier nooit mee was begonnen. Ik ben doodmoe en ik zie er tegen op om morgen weer al die verhalen aan te horen."

„Misschien kan ik u helpen," zei Tarda op dat moment. „Als u het goedvindt, ga ik nu even op dat kleine stoeltje zitten."

„Ga je gang," zei de koning, die er niet veel van begreep.

Tarda liep naar het kleine stoeltje toe, ging zitten, keek een minuut lang strak naar de grond en zei toen heel langzaam: „Koning Twibbel van Babbaldonië doet wel net alsof, maar eigenlijk liegt hij nooit."

„Wat?" kreet koning Twibbel onmiddellijk. „Wat zeg je daar? Zeg, wil jij mij beledigen? Dat is toch wel de gemeenste leugen, die ik ooit heb gehoord!"

„Kunt u een nog grotere leugen vertellen?" riep prinses Tilia uit, terwijl zij opsprong en naast Tarda ging staan.

„Nee, natuurlijk niet," zei de koning. „Maar — wat betekent dat, Tilia?"

„Dat betekent," zei Tilia vrolijk, „dat ik met hem mag trouwen, want u hebt zelf toegegeven, dat u niet beter kan liegen dan hij. En als u mij gedwongen had een andere man te nemen, was ik gewoon gevlucht, want ik houd alleen van Tarda! Geeft u dus maar vlug uw toestemming."

En dat deed de koning toen.

De kleine knutselaar

EEN HANDIG NAAITASJE

Voor dit aardige borduurtasje heb je maar heel weinig materiaal nodig. Een lapje vilt, een paar draden gekleurde wol en een knoopje dat de sluiting vormt.

Patroon A knip je éénmaal en patroon B tweemaal. Model A versier je met randjes van gekleurde wol. Op de voorkant en op de zijstukjes borduur je de takjes in bonte kleurtjes.

Wanneer dit klaar is, naai je de rondjes aan het middenstukje en festonneer je alle randen om.

Tenslotte naai je een lusje aan de bovenkant en zet een knoopje op de voorkant. Nu stop je er je kleine naaibenodigdheden in en sluit het tasje keurig dicht. Je zult zien dat het er zo leuk uitziet, dat het ook bijzonder goed als een verjaarscadeautje voor een van je vriendinnetjes geschikt is.

BOVEN.

A.

C.

B

2X Knippen

ONDER.

WE TEKENEN EEN BEER

Trek eerst drie cirkels
En volg me dan maar,
Al lijkt het allemaal
Een tikkeltje raar.

Maak een paar oren
En een groot oog,
Ook een paar voeten,
Dat hoeft geen betoog.

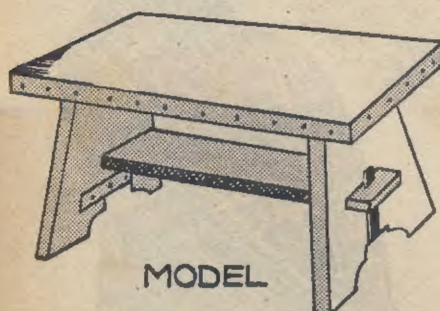
Dan nog twee pootjes
En een leuke snuit....
En hier staat ons bruintje
Ten voeten uit.

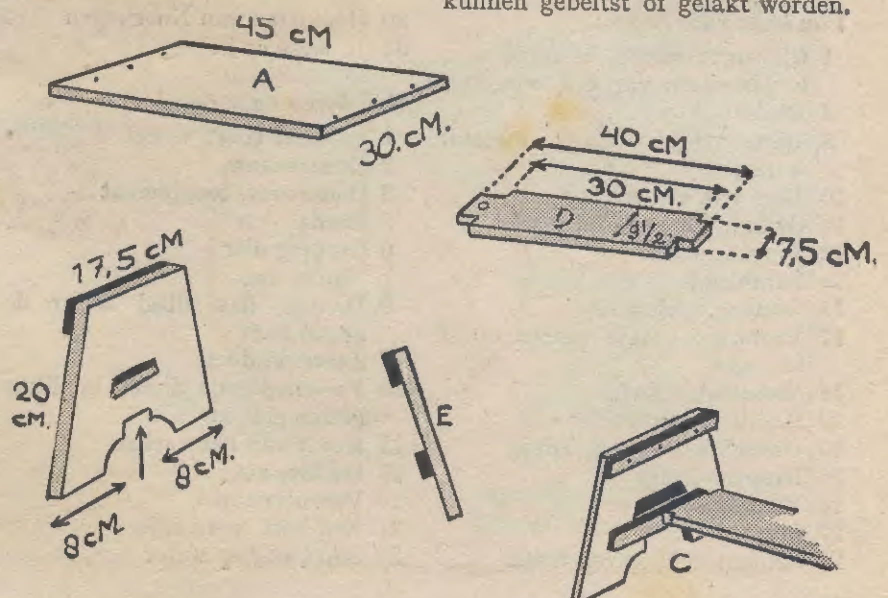
VOETBANKJE

Eenvoudig en toch sierlijk. Houtdikte: 2 cm. Bovenplank A afmetingen 45 × 30 cm. Twee gelijke zijkanten (B) afmetingen 17½ × 28½ cm. Tussen beide pootjes 12½ cm. Boven deze opening in de onderkant der zijstukken een rechthoek uitzagen van 2 × 7½ cm voor het plankje D. De afmetingen van dit plankje zijn: lengte in totaal 40 cm, de beide eindstukken zijn 5 cm lang en het plankje zelf is 9½ cm breed. Beide kopstukjes hebben een breedte van 7½ cm en passen dus precies in de uitgezaagde rechthoek van B.

Verder komen er nog twee steunlatjes aan te pas. Zie C.

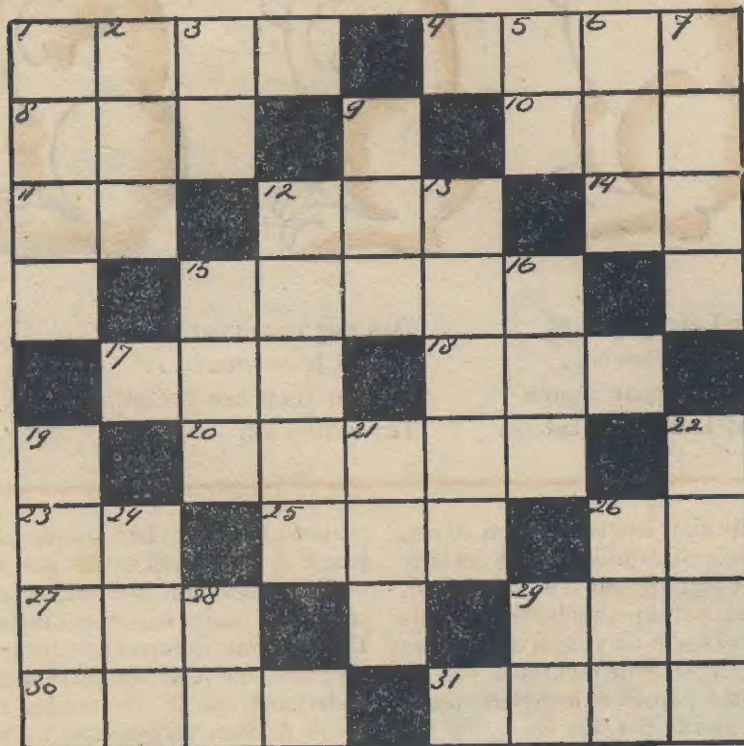
Om er een keurig bankje van te maken verdient het aanbeveling plank A te voorzien van een laag vulling (hiervoor kleermakerswatten of een laagje kapok gebruiken). Die laag dan overtrekken met stevige stof, die je vastspijkert aan de onderkant van A. De randen van plank A laten versieren met grote koperen kopspijkers. De planken kunnen gebeitst of gelakt worden.

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

1 Glazen voorwerp, bestemd voor het bewaren van een vloeistof
4 Rivier
8 Wijze vogel. Vliegt meestal 's nachts
10 Jong van een schaap
11 Geluid, dat een ezel maakt
12 Jongensnaam
14 Familielid
15 Grotten, spelonken
17 Voorwerp om je voeten op af te vegen
18 Mannelijk schaap
20 Honderd centimeter
23 United States (afkorting)
25 Kippenverblijf
26 Muzieknoot
27 Speelgoed
29 Samentrekking van mede
30 Hoofdstad van Noorwegen
31 Je leest er in

Van boven naar beneden:

1 Speciaal soort visnet
2 Meisjesnaam
3 Ouderwetse lengtemaat
5 Reeds
6 Grappig dier
7 Nauw, eng
9 Diertje, dat altijd onder de grond leeft
12 Zuivelproduct
13 Verscheurende dieren in dikke pelzen gehuld
15 Komt van het varken
16 Dwaas, zot
19 Vervoermiddel
21 Een kort ogenblikje
22 Smal, ondiep water
24 Noodsein
26 Een soort hert
28 Laatstleden (afkorting)
29 Middelbaar Onderwijs (afkorting)

LEGPUZZLE

Fig. A geeft je de afbeelding van een arend; Fig. B geeft je zes verschillende stukjes, die je zodanig aan elkaar moet trachten te leggen, dat de in A afgebeelde vogel ontstaat.

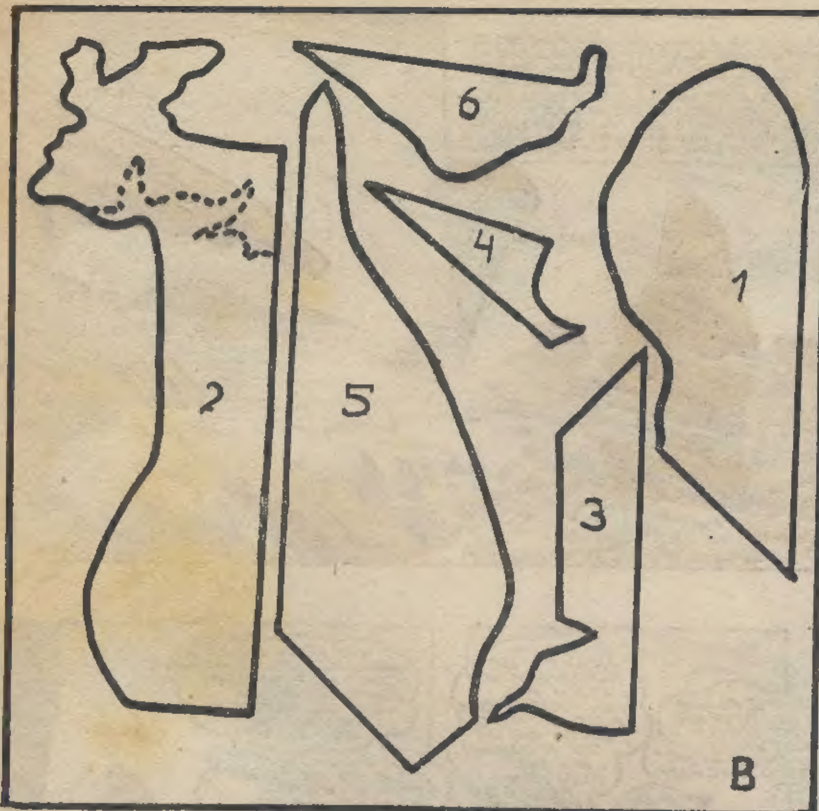
Trek dus de zes tekeningen van fig. B over op stevig papier en knip de stukken nauwkeurig uit. En dan maar passen.

Het is een geduldwerkje, maar tevens een aardig spelletje, vooral voor de kleintjes.

En denk er om: de aanhouder wint!

A

RAADSELS

1. Welk verschil is er tussen een jongen buiten en een jongen in de bioscoop?

2. Waarom komt er geen eind aan de aarde?

3. Waarom is het bed van luie jongens te kort voor hen?

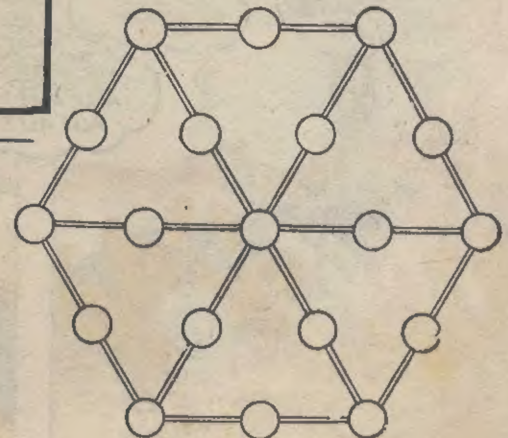
4. Wat is het verschil tussen koer en koe?

5. Wanneer lijkt water op vet?

6. Wat breekt door en valt niet en wat valt en breekt niet door?

CIJFERPUZZLE

Zet de getallen van 1 tot en met 19 in de cirkels. Nu, dat is niet moeilijk. Maar.... doe het zo, dat de som van elke drie getallen op een van de buitenzijden van de zeshoek 23 is en de som van de getallen op elke diagonaal 40. Nou, dat valt niet mee, wel? Je moet dus driemaal 40 tot uitkomst hebben en zesmaal 23.

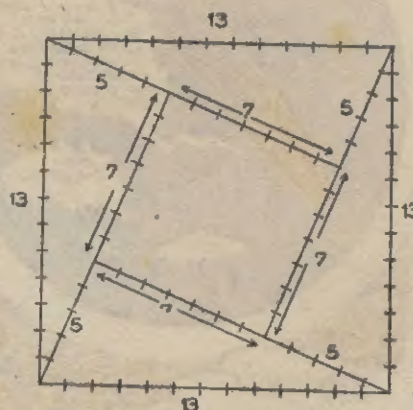

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Kruiswoordpuzzle

B E R G E N   P O T
A D E R   E B   G A
K A M E R S   R E M
M   N A T I E N
E   A D A   N U   L
R A   E D E N   O A
V A A L   G E R D A
E R F   P E N   E N
N   R A I L   E R
P I A S   D E   R
A   K I T   U N I E
L E A   E E N   S I

Vierkantpuzzle

Tweelingen

Nummer vier en drie.

Letterpuzzle

B-oek
O-ns
K-uip
A-rend
A-uto
L-epel

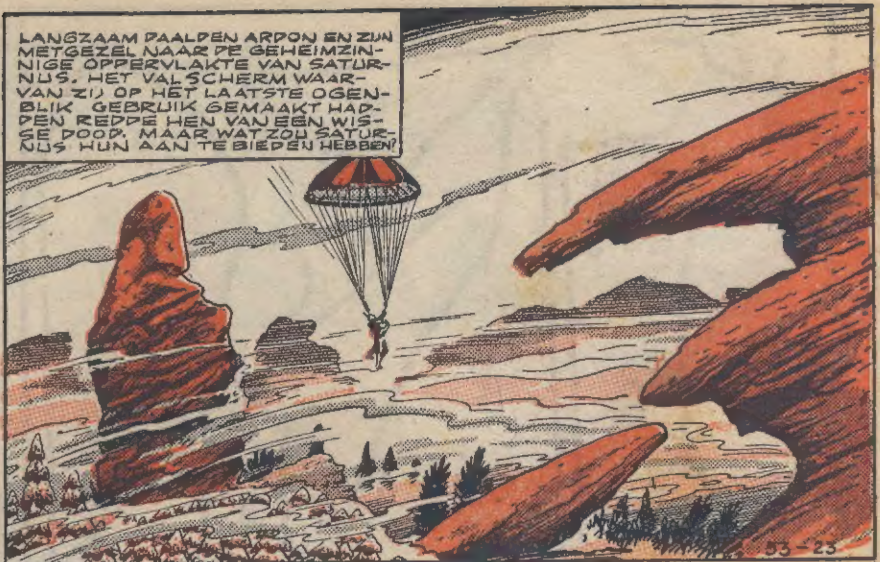
Invulpuzzle

L A N D
A D E R
N E R O
D R O M

Raadsels

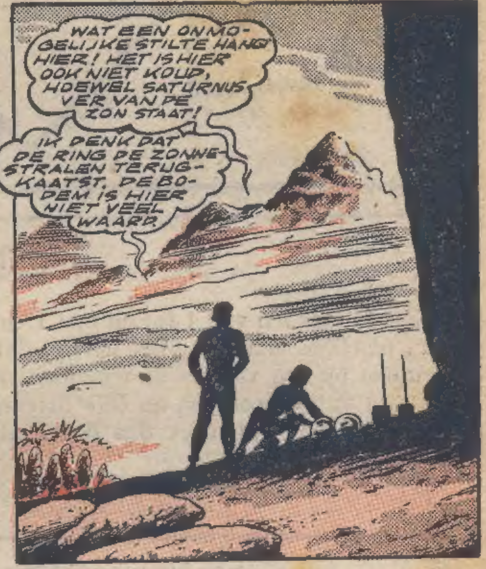
1. De spoorlijn. 2. Niets. 3. Je tijd. 4. Een kwartet.

OLAF NOORD

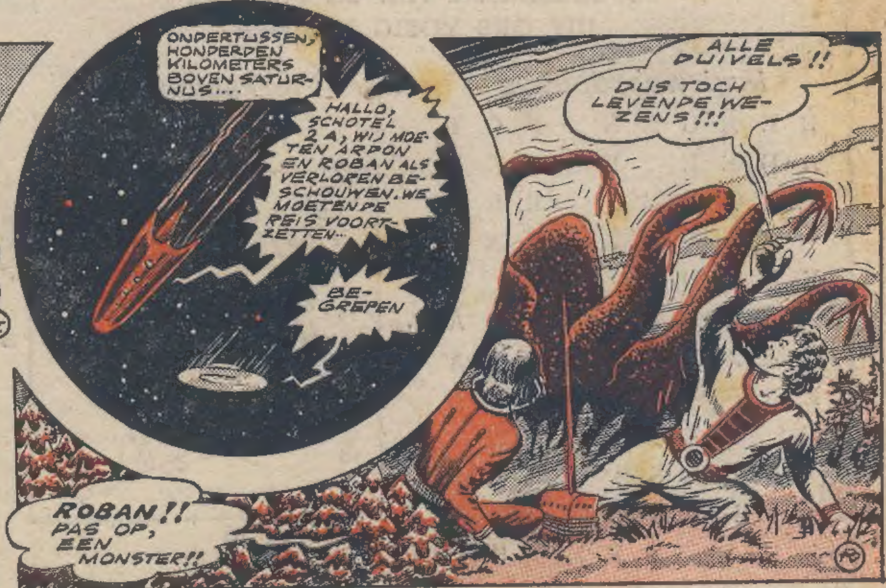

LANGZAAM DAALDEN ARDON EN ZIJN METGEZEL NAAR DE GEHEIMZINNIGE OPPERVLAKTE VAN SATURNUS. HET VALSCHERM WAARVAN ZIJ OP HET LAATSTE OGENBLIK GEBRUIK GEMAAKT HADDEN REDDE HEN VAN EEN WISSE DOOD. MAAR WAT ZOU SATURNUS HUN AAN TE BIEDEN HEBBEN?
53 - 23

AUW! MOETEN WE NU JUIST IN DIE STEKELIGE PLANTEN TERECHT KOMEN!!
AI!! IK VOEL ME ALS EEN FAKIR OP ZIJN SPIJKERBED!!

DIE PLANTEN WAREN NIET ERG GASTVRIJ! SATURNUS LIJKT ME GEEN VACANTIE-OORD, ARDON!
AU! AU!
INDERDAAD NIET, ROBAN, MAAR LATEN WE NIET MOPPEREN. HET IS HIER BEST OM UIT TE HOUDEN EN WE KUNNEN ZELFS ONZE HELMEN AFZETTEN!

WAT EEN ONMOGELIJKE STILTE HANGT HIER! HET IS HIER OOK NIET KOUD, HOEWEL SATURNUS VER VAN DE ZON STAAT!
IK DENK DAT DE RING DE ZONNESTRALEN TERUGKAATST. DE BODEM IS HIER NIET VEEL WAARD.

LATER
HALLO RUIMTESCHIP THULE! HOORT U MIJ? HIER ARDON EN ROBAN, WIJ ZIJN GERED! HALLO!
IK KRIJG NOG STEEDS GEEN GEHOOR! ZE ZULLEN ONS TOCH NIET HELEMAAL OPGEGEVEN HEBBEN?
IK HOOP VAN NIET! IK VOEL ER NIETS VOOR OM HIER MIJN LEVENSDAGEN TE SLIJTEN! WIJ, DE ENIGE LEVENDE WEZENS OP DEZE PLANEET.

ONDERTUSSEN, HONDERDEN KILOMETERS BOVEN SATURNUS....
HALLO, SCHOTEL 2 A, WIJ MOETEN ARDON EN ROBAN ALS VERLOREN BESCHOUWEN. WE MOETEN DE REIS VOORTZETTEN...
BEGREPEN
ALLE DUIVELS!!
DUS TOCH LEVENDE WEZENS!!!
ROBAN!! PAS OP, EEN MONSTER!!